אמר רב אשי משום דאיכא למימר מעיקרא

דדינא פירכא מה לבעל מום שכן מומו ניכר

תאמר ברובע ונרבע שאין מומו ניכר הואיל

ואין מומו ניכר יהא כשר לגבי מזבח ת"ל

מן הבהמה להוציא רובע ונרבע מן הבקר 1

להוציא את הנעבד והלא דין הוא ומה אתנן

ומחיר שציפויין מותרין הן אסורין נעבד

שציפויו אסור אינו דין שהוא אסור או חילוף

ומה אתנן ומחיר שהן אסורין ציפוייהן מותרין

נעבד שמותר חיהא ציפויו מותר א"כ ביטלת

2 לא תחמוד כסף וזהב עליהם ולקחת לך אני

אקיימנו לא תחמוד כסף וזהב סבדבר שאין בו

רוח חיים אבל בדבר שיש בו רוח חיים הואיל

מוהן מותר יכול יהא ציפוי מותר ת"ל מן הבקר

להוציא את 6 הנעבד מתקיף לה רב חנניא

מעמא דמעמי' קרא הא לא מעמי' קרא ציפוי

מותר [א] והכתיב נואבדתם את שמם כל

העשוי לשמם סבההוא לכנות להם שם

הוא דאתא מלבית גליא קרינן אותו בית

ים כריא פני הַמוֹלֶך פני כלב עין כל (6)

עין קוץ ואיפוך אנא מן הבהמה להוציא את

הנעבר מן הבקר להוציא רובע ונרבע התם

מעניינא דקרא ס כתיב גבי בהמה 14איש

חכי יתן שכבתו בבהמה מות יומת גבי בקר

כתיב זומירו את כבודם בתבנית שור אוכל

עשב ימן יהצאן להוציא את המוקצה יומן

הצאן להוציא את הנוגח אר"ש אם נאמר

רובע למה נאמר נוגח ואם נאמר נוגח למה

נאמר רובע לפי יו שישנו ברובע מה שאין

כן בנוגח יש ברובע ישהרובע עושה אונם

כרצון מה שאין כן בנוגח יש בנוגח שהנוגח

המשלם את הכופר ₪מה שאין כן ברובע

הוצרך לומר רובע והוצרך לומר נוגח והאי

תנא מייתי לה מהכא דתניא יו הרובע והנרבע

יוכולם) הם כקדשים שקדם מום עובר

להקדשן יוצריכין מום קבוע לפדות עליהן

שנאמר כי משחתם בהם מום בם מאי

תלמודא חסורי מיחסרא והכי קתני ימנין

שהן אסורין ייזת"ל יכי משחתם בהם מום בם

ותנא סדבי ר' ישמעאל כל מקום שנאמר

ליפוייהן. אם סיככה עליו שום דבר לאחר שנתנו לה מותר הליפוי

לבא לבית יו לעשות ריקועין למזבח דהתורה לא אסרה אלא גם שניהן

ולא ליפוייהן: נעבד שליפוייהן אסור. דכתיב לא תחמוד כסף ווהב

עליהם וגו': יחונעבד שעשחוהו עבודם כוכבים חינו דין שיהה הוח

אסור לגבוה. נהי דלהדיוט לא מיתסר

דאין בעלי חיים אסורין כדאמרן טעמא

לקמן אבל לגבוה מיהא אסור הואיל

וליפויין אסור אפי׳ בהנאה להדיוט

וקרא למה לי: או חילוף. אי לא כתיב

קרא איכא לחלופי דינא: נעבד שהוא

מותר. דלחחשכחן דחסור (ג) ישו: [ג] הכי

האמרם א"כ ביעלם לא מחמוד כו'.

הלכך ליכא למימר או חילוף יאו הואיל

ומדינה התיה דחסור נעבד לגבוה לה

לריך קרא ישדקאמר: אני אקיימנו כו'.

הלכך איכא למימר או חילוף והואיל

והוא מותר אפילו לגבוה ציפויין מותר:

מ"ל מן הבקר ולא כל הבקר להוליא

אם הנעבד. דאסור לגבוה וכיון דאסור

לגבוה ליפויין אסור אף להדיוט דקרינא

ביה לא תחמוד וגו': בים גליא. כשלשון גובה כח (ל"א) בית כלייא כמו

כלוא כליון. ל"א בית כריא בית

הכסא לשון כרו שוחה (ירמיה יח):

מעניינה דקרה. דחשכחן דברובע

נסיב קרא בהמה ובדבר עבודת

כוכבים נסיב לשון בקר: מוקלה.

שהקלוהו ללורך תקרובת עבודת

כוכבים: את הנוגת. שהמית את האדם

בעד אחד דלא מיסתקיל: אם נאמר

רובע. דאסור להקרצה והלא שניהם

שוין דאם היו ב' עדים בדבר שניהם

נסקלין: יסו נוגח. לא עשה בו אונס

כרלון לענין סקילה דתנן (ב"ק דף לט.)

שור האינטדין אינו חייב סקילה שנאמר

שור כי יגח ושמות כאן ולא שיגיחוהו אחרים:

משלם לון עליו את הכופר. אנו"ה שהשור

נסקל: והאי סנא מייתי מהכא. דרובע

ונרבע אסורין לגבוה: שרוע וקלוט

ל"ג: שהן הסורין. כיו להקרבה (ד):

לחורבע ונרבע דבר ערוה. מוקנה

ונעבד דבר עבודת כוכבים: מזוהם.

שמוליה זיעה ומסרים: מו הכבשים וגו'.

קרא אחרינא אם מן הצאן קרבנו

מן הכבשים או מן העזים לעולה:

לשבעה שנים. שהוקנה עד לו׳ שנים

ובסוף ז' שנים יקריבוהו לעבודת

כוכבים דהכי הוי מוקלה יש: ופר בן

שבע שנים. שפיטמוהו שבע שנים

אלמא הכי אורחייהו למעבד: נעבד

א ומיי' פ"ד מהל' איסורי מזכח א [נתי פיץ מהלי מוכו הלי ו]: בב ב "(מיי פיץ מהלי ע"ז) טוש"ע י"ד סימן קמו סעי

:וני בג ג מיי' פ"ד מהל' איסורי בג ג מיי יוזרת הל״ה.

מזכח הנ"ח: כד ד מיי' שם הל' ה: כה ה מיי פ"י מהל' נזקי ממון הל"ב: ו [מיי' פ"ב מהל' איסורי מזכח

:רט אד בו ז מיי פ"ג שם הל"ו:

תורה אור השלם

 דַבֶּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמֶרְתָּ אֲלֹהֶם אָדְם בִּי יִקְרִיב מִכֶּם קְרְבָּן לַיִיְ מון הַבְּהַמֶּה מון הַבְּקֵר ומן הצאן תקריבו ייבין ניאָן בּי אֶת וֹילְּבֶּשׁ בּוֹ אֶת בְּיִלְבְּּשׁ בִּוֹ אֶלְבְּּשְׁ בִּוֹ אֶלְבְּּשִׁ בִּעָּשְׁ בִּוֹ אֶל בְּאַשׁ לֹא תַחְמִּדְ בָּטֶּףְ הְוְהָבְּּבּ בְּאַשׁ לֹא תַחְמִּדְ בָּטֶּףְ הַּוְ תְּוְלָשׁ בּוֹ בֵּי תְנְינִרְם וְלְלָּבְתָה וְיִבְּשְׁ בּוֹ בִּי תְנִינִרְם וְלְנִירָם וְיִבְּשְׁ בִּוֹ פי תועבת יי אֱלהֶיךְ הוּא: דברים ז כה

רעם אָת מַאַבֿתְּם וְנָתַּצְתָּם אֶת מִוְבְּחֹתָם רתם אָת מִוּבְּחֹתָם כ. וְהַתְּצְּהָם אֶת מַצְבֹּתְם וְאֲשַׁרֵיהָם תָשְׂרְפּוּן בְּאֲשׁ וּפְּסִילֵי אֱלֹהֵיהָם תְּגַּרַעוּן וּפְסִילֵי אֱלֹהֵיהָם תְּגַּרַעוּן וֹאַבַּדְתָּם אֶת שְׁמָם מִן הַמָּקוֹם הַהוֹא: הַהוֹא: 4. וְאִישׁ אֲשֶׁר יִתֵּן שְׁבְּבְתּוֹ בְּבְהַמְּה מוֹת יוּמְת וְאֶת הַבְּהַמְה תַּהָרגו: ויקרא כ טו מַהָרגו: 5. וַיָּמִירוּ אַת כַּבוֹדָם בַּתַבנִית ל. וְלֵשְׁיוֹ דְּבּוּיְ בַּ דְּטַבְּּדִּי שׁוֹר אָבֶל עַשָּׁב: 6. וּמִיִּד בָּן בַּרְ רֹא תָקְרִיבוּ אָת לֶחָם אֱלֹהִיכָם מִבְּל אַלָּהְ בִּי מְשְׁחָתִם בְּהָם מִבְּל אַלָּהְ בִּי מִשְׁחַתִם בְּאַר בִּעוֹב ויקרא כב כה לְכֶּם: ויקוא כב כה 7. וַיַּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָרֶץ וְהַנֵּה נְשְׁחָתָה כִּי הִשְׁחִית כָּל

ַּלְיָבֶּי דְּשָּׁהְיָּתְי בַּי יִישְׁהְּתְּי בְּכ בְּשְׁר אֶת דְּרְכּוֹ עַל דְּאָרֶץ: בראשית ו יב 2. פָּן תִּשְׁחִתוּן וַעֲשִׂיתֶם לְכֶם

א. פן תשחתון העשיתם קבם פַּסְל תְּמוֹנַת כְּל סְמֵל תְבְנִית וְבְּר אוֹ נְקְבָה: ברים דטו וְבְר אוֹ נְקְבָה: בַּרוֹיך הַהוֹא וִיאמַר לוֹ יִי בְּח אָת פֵּר הַשוֹר אֲשֶׁר לְאָבֵיךְ וֹפְר הַשְׁנִי שְׁבַע שָׁנִים וְהַרְסָהְ אָת מוֹבְח הַבַּעל אֲשֶׁר לאביר וּמַר הַשְׁנִי שְׁבַע אַשְׁר לאביר וּמַר הַשְׁנִי שְׁבַע אַשְׁר לאביר וּמַר הַאַנִייה: אייירי איירי באיירי בור וֹמַר הַאַנוֹים בּיֹנִים בּיִנְים בַּיִּבְּים בַּיִּבְּים בַּיִּבְּים בַּיִבְּים בַּיִבְּים בַּיִבְּים בַּיִבְּים בַּעֹל אֲשֵׁר לְאָבִיךְ וְאֶת הָאֲשַׁרְה אֲשֶׁר עָלָיו תִבְרת: שופטים ו כה

גליון הש"ם

בעין משפט ב מיי' פ"ז מהל' עבודת בוכבים. אם לא מזכר רק דלריך לשרש אחריה ולא נזכר כלל . ברמב"ם דין דלכנות שם:

שינויי נוסחאות

ל] שמותר אינו דין שיהא ליפוייו. ובכת"י אחר שמותר יכול יהא וכו' (ש"מ) כן וזהב עליהם נדבר (ש"מ) גן הוא בדבר (ש"מ) גן בדבר (מ"ח) (1 הואל והרוא מוסר (מ"ח) דו לנית גלול קורין מוסר (מ"ח לוח) דו לנית גלול קורין אותו בית כליא. מית כליא בית כליא. פני המלך פני הכלב עין כל עין קון (מ"ח) סן דקרא גבי בהמה מעניינא דקרא גבי בהמה מולים (מ"ח) ון ל"ל לשר, כתרב ולש (מ"ח) ון ל"ל לשר, יש בנוגח מה שאין כן ברובע יש כרובע שהרובע עשה בו אוגס (ש"מ) ק] הכופר לאחר מיתה משא"כ ברובע ומפני מיתה (נשמייכ כוזכע ומפני שיש ברובע מה שא"כ בנוגח ובנוגח מה שא"כ ברובע הולרך (ש"מ) ע] ג'י ל"ק הרוכע והנרכע והמוקצה והנעבד והמחיר והכלאים והטריפה הרי הס כקדשים וכו' וכ"ה בילקוט פרשה ויקרא, ין והגרבע הרי הס מיבת כולס נמחק. פ"א והנעבד והאמנן (והמחיר) הרי הן כקדשים שקדם כו', ובקלת ספרים כקדשים שקדם כדי, ובקנת ספרים מסיים ב המחיר ושרוע וקלוט מסיים ב המחיר ושרוע וקלוט ברי קו כקדשים כדי, ורש"י לא ברי הני"ם היא לא פוסרין שנא" כי (ש"ח) יצן פוסל בר דבר (ש"ח) יצן פוסל הו ויקרא א, י, יין מוקלה המודקצה לעבודת כוכבים (ש"מ) עון אין מרקצה אסור (ש"מ) עון ויאמר לו ה' קח (ש"ח) עון ויאמר לו ה' קח (ש"ח) עון ניים ה' (צ"ק)

אמר רב אשי משום דאיכא למימר מעיקרא דדינא פירכא כו'. ובת"כ קא אמר לה ר"ע להאי פירכא מה לבעל מום שכן לאומומו נגלה והיינו דקאמר הכא שכן מומו ניכר תימה אמאי לא קאמר אתנן ומחיר יוכיח דאין מומו ניכר ואסורין למזבח: דמה אתנן ומחיר

> למעבד ק"ו כדאיתא פרק כל הצלמים (ע"ז מו:) ומה אתנן ומחיר שמותרים בתלוש להדיוט אסורים בבעלי חיים לגבוה נעבד שאסור בתלוש להדיוט אינו דין שאסור בבעלי חיים לגבוה והשתא לא שייך למימר או חילוף כדאמר הכא לכן ובפרק כל הצלמים (גו"ש) לא עבד כי האי ק"ו לאסור אבני הר למזבח דאמר התם ומה אתנן דמותר בתלוש להדיוט אסור במחובר לגבוה נעבד לגוכו׳ או חילוף ומה אתנן ומחיר שהם אסורין וליפוייהם מותרים והוה מצי למעבד האי ק"ו התם להתיר ניפוי הר אפי׳ למזבח: או חידוף בו׳. וא"ת אמאי לא קאמר כל היכא דאיכא למיעבד לקולא ולחומרא עבדינן לחומרא והכי אמר פרק כל הצלמים וע"ז מו:) וי"ל דגבי בעלי חיים אית לן למיעבד טפי לקולא דאין לנו לאסור

נעבד שהוא מותר אינו דין שיהא

רביעה דפסולה דכתיב כי משחתם בהם מום בם אלמא משמע דדריש ליה ממשחתם וי"ל דהא דקאמר לר"ש לעיל אם נאמר נוגח לדבריו דת"ק קא א"ל דמפיק ליה מן הבקר וליה לא

הס"ד ומס"ד שקדם מום עובר להקדישן קדושים קדושת הגוף וצריכין מום קבוע הס"ד (שים) לק] מה"ד דבר ערוה וע"ן רובע ונרבע דבר ערוה מוקלה ונעבד דבר ע"ן הס"ד והד"ל. (צ'ק) לט] מוקלה דבתיב פר שני ז' שנים כו'. (צ'ק) ל) אלא עד ז' (שים) (א) שכן מומו בגלוי והיינו כו' (צ'ק) לפ] ובפרק כל הצלמים עבד כי האי ק"ו (ש"ם) לגן והוה מצי למעבד האי ק"ו דאו חילוף ומה אמן ומחיר שהם אסורין ציפוייהן מוחרין כ'י ולהתיר ציפוי הר כו'. (צ'ק) (ועד ח"ו ורש"ש)

שצפויין מותרין. וה״ה דהוה מלי בעלי חיים כיון דמלי למעבד ק"ו לקולא:

ציפויו מותר. ונפ׳ הקוחט (חולין מ.) אמר התם דתקרובת דנעבד דבעלי חיים אסור דאמר הא דאמר להר הא דאמר לגדא דהר דמהרובמו

אסור אלמא דמחמירין טפי בתקרובת דבעלי חיים מלפוי וגבי הר אמר איפכא דליפוי דהר קאמר התם פר' כל הצלמי' (ע"ז מה.) לאסור ותקרובתו מותר כדאמר פרק השוחט (חולין מ.) הא דאמר להר פי אם שחט לשם הר תקרובתו מותר וי"ל דהא דאמר התם דליפוי דהר דאקור היינו הליפוי שהיה עליו בשעת השתחוואה וכי ה"ג ליפוי דבעלי חיים נמי אסור והא דקאמר הכא מותר היינו בציפוי הבאה לאחר השתחוואה אי נמי לפי המסקנא דאמר הכא דליפוי דנעבד אסור ניחא: תלמוד לומר מן הבקר להוציא הנעבד. פירש רש"י דחסור לגבוה וכיון דאסור לגבוה ניפויו אסור אף להדיוט דקרינא ביה כסף ווהב עליהם לשון רש"י והדין עמו דפי" כן דאין לומר דלפי האי מיעוטא נמי דליפוי מותר להדיוט ולא תחמוד כסף וזהב עליהם מוקמינן ליה בשאין בו רוח חיים אבל בבעלי חיים מותר לגבוה דמדקפריך בסמוך טעמא דמעטיה קרא משמע דפשיטא ליה דאחר דמעטיה קרא כל ליפוי דנעבד אסור בבעלי חיים וכן משמע הסוגיה: והאי תנא מייתי לה מהכא דתניא בו'. תימה דהכא משמע דר"ש לית ליה האי דרשא דכי משחתם דהא מפיה ליה לעיל מקרא אחרינא מדאמר אם נאמר נוגח למה נאמר רובע משמע דדריש ליה ממן הבקר ובפרק אין מעמידין (ע"ז כג:) קאמר ר"ש לענין

נמי הוה. לא ידענא מהיכן נפקא: השחתה אינו אלא דבר ערוה ועבודת כוכבים ל"ח חין חיסור מוקלה חלח בי שנים. דבר ערוה דכתיב יכי השחית כל בשר וגו' ומז׳ שנים ואילך לא הוי מוקצה דתו עבודת כוכבים דכתיב פון תשחיתון ועשיתם לא מקרבי ליה דכתיב ופר שני שבע שנים אלמא דמשום דחלפין עליה ז׳ לכם פסל תמונת כל סמל כל שהמום פוסל ים בהן דבר ערוה ועבודת כוכבים פוסלין בהן שנים אישתרי: לעולם עבדוהו. ותנא רבי ר' ישמעאל מן הבהמה מן הבקר אלא מההוא לא גמרי מידי דחידוש הוא: חוץ. שחוטי חוץ: ובלילה ומן הצאן מאי דריש בהו מיבעי ליה פרט הקריב. דהכי כתיב [שופטים ו] ויעש לילה: "לחולה זקן ומזוהם ות"ק דאפקינהו להני קראי לרובע ונרבע חולה זקן ומזוהם מנא ליה נפקא ליה סמן הצאן מן הכבשים יסומן העזים ולתנא דבי ר' ישמעאל וּם אורחיה דקרא לאישתעויי הכי: איזהו מוקצה 🕫 יח לעבודת כוכבים וכו': אמר ר"ל אין ייז אסור יאלא מוקצה לשבע שנים שנאמר יויהי בלילה ההוא ויאמר יווּ [לו ה'] קח את פר השור אשר לאביך ופר השני שבע שנים והתם מוקצה בלחור הוה נעבד נמי הוה א"ר אחא בר יעקב מוקצה לעבוד ולא עבדותו רבא אמר לעולם עבדותו וחידוש הוא כדר' אבא בר כהנא דאמר רבי אבא בר כהנא שמנה דברים התירו באותו לילה חוץ ולילה וזרות

בל שהמום פוסד בו דבר ערוה ועבודת בוכבים פוסדין בו. לריך עיון מאי קאמר הא דרשיגן שפיר רובע ונרבע מכי משחתס:

. והלא שניהן במיתה וילמד זה מזה מפני שיש כר: **שהרובע עשו אונם כרצו**ן. שאילו רבע בהמה לאונסה חייבת מיתה כרצון מה שאין כן בנוגה כרתנן שור האיצטרין אינו חייב מיתה שנאמר כי יגח שור ולא שיגיחוהו: משלם את הכופר. לאחר מיתה כדכתיב סקול יסקל השור וגרי ואם כופר יושת עליו. וגרי וזה שייך לעיל טעמא דמעטיה קרא מן הבקר להוציא את הנעבד הא לאו הכי ציפוי מותר: והא כתיב ואברתם את שמם כל העשוי לשמם. האי ואברתם את שמם לא אתא אלא לחייב: לקבות להם שם. לגנאי כגון ע״ז שקרויה בית גליא. כלומר גלויה ומפורסמת לכל: קורין אותה בית כליא. כלומר לכלות עיניהם: גבי בחמה כתיב ואשה לא תעמוד לפני בהמה לרבעה. הילכך מסתבר דבהמה אתי למעוטי . נרבע: ובקר ל<mark>מעושי געבר דכתיב וישירו את כבודם בתבנית שור.</mark> דהיינו בקר והדין תנא ממעט להו מהכא לנרבע ומוקצה ונעבד כו

מק"ד ומה"ד שקדם מום עובר להקדישן קדושה בחובית הגוף וצריכין מום קבוע הק"ד (ש"ח) לח) מה"ד דבר ערוה וע"ז מיס כרי. (צ"ף (ש"ח) לח) מה"ד דבר ערוה וע"ז מיס כרי. (צ"ף (ש"ח) לח) מה"ד דבר ערוה וע"ז מיס כרי. (צ"ף (ש"ח) לח) המיס ביר מים שחתם ואם ביר מים ביר מים שחתם ואם ביר מים שחתם ואם ביר מים מים ביר מים ביר מים ביר מים ביר מים ביר מים מים ביר מים ביר

שימה מקובצת

בי משחתם בחם מום בם מאי הלמודא. ל"א ירושלמי מאי תלמודא ה"ק מנין שאסורין שנאמר כי משחתם בהם מום בם ואמר מר כל שהמום פוסל בו ושאין המום פוסל בו אין השחתה פוסלת בו רכתיב כי משחתם וגוי ותנא דבי ר' ישמעאל כל מקום שנאי השחתה אינו אלא דבר ערוה כו' (ע' ע"ז כג ע"ב): בפקא ליה פרש לחולה זקן ומזוחם. ל"א ירושלמי נפקא ליי מדתניא מן הצאן ומן הכבשים ומן העוים תוחוה הינו אלה מעוטין פרט לוקן וחולה ומזוהם והאי תנא סבר מן הצאן ומן הכבשים ומן העוים אורחיה דקרא הוא:

ל) ועי מוס׳ ע"ו ד' מ"ה ע"ל מנה המה ש"מו: 3) נו"ו ט. בכורות מ. ע"ו כג: חולין כג., ס) [בכורות מא. ע"ש], ו) [ע" תוס' ב"ב קכט: ד"ה חודן,

הגהות הב"ח

(א) גמ' בית (כריא) תז"מ ונ"ב נ״ל כלייא: (נ) שם איוהו מוקלה המוקצה לי זוכנים: (ג) רש"י ד״ה לנובודה וכו' לא לריך קרא וקאמר אני כצ"ל והד"א: (ד) ד"ה שהן וכו' להתרבה הס"ד ואח"כ מ"ה דבר

הגהות הגר"א

א] גמ' והכתיב ואבדתם כו' לבע"ח: [ב] שם אורחיה דקרא כר. אבל מן הבהמה כר' כולה מיוסר: [ג] רש"י ד"ה ה"ג וקאמר כר'. קרא הס"ד ומה"ד וקאמר אני והד"א:

מוסף רש"י

בית גליא. לשון גוכה גלי (ע בריא. לשון חפירה ושפלות (שם). להוציא את המוקצה. שייחדו להקריב לע"ו (ב"ק מי) שהוקלה והופרט ללורך עבודת כוכנים (בכורות מא.). את הנוגח. לת האדם ומת (שם) שהמית את האדם ע"פ עד אחד או ע"פ בעלים ונפטר מן הסקילה (ב"ק מ:). אם נאמר רובע למה נאמר נוגח. הרי שניהן שוין בעבירה לענין סקילה במקום עדים (שם). שהרובע עושה אונס כרצוז. דנרבע אנום הוא ונסהל כרובע. בכחיב ואם הבהמה חהרונו מה שאין כן בנוגח. נוגח לא עשה בו אונס כרלון, דכתיב כי יגח ולא שיגיחוהו (שם). ת"ל. גבי קרבנות, כי משחתם בהם מום בם. לא ילנו לכס, דפין השחתם בה. מק ילנו לכס, דפין השחתה פין מוס פוסלים נהס (חולין בג.). דבר ערוה. לוכע ונרבע, ועבודת כוכבים. נענד, שהשתמוה לבחממו (שם). כי השחית כל בשר. בדור המבול כתוב, ודור בשר. כדור התכול כתוב, ודור המבול בערוה קלקלו, כדכתיב (בראשית ו) ויקחו להם נשים וגו', שהיו נזקקין לנשי רעיהן ולכל בהמה וחיה (חודין שם ובעי"ז בהמה וחיה (חודין שם ובעי"ז זנהדרין נז. וע"ז כג:). כל שהמום פוסל בהן כו'. דהא אקשינהו רחמנא למום דכתיב כי משחתם בהם מום גם (בכורות נז.).

רבינו גרשום

אמר רב אשי איצטריך משום דאיכא למימר מעיקרא דדינא פירכא מה לבעל מום שכן מומו ניכר לכל העולם תאמר כו': ומה אסורין: נעבד שציפויו אסור. לא תחמוד כסף וזהב עליהן וגו׳: אינו דין שהוא אסור למובח או חילוף. כלומר אני אומר חילוף הדבר להתיר ומה אתנן ומחיר שהן אסורין בפירוש מן התורה ציפויין מותר נעבד שהוא מותר למזבח שלא מצינו שאסור בפירוש מן התורה אינו דין שציפויו מותר: אמר לו בעל הדין ראשון אם כן לדבריך שאתה יוצה להתיר ציפוי דנעבד בימלת מתחמוד כסת ווהב עליהו וגו": בהמה הואיל והיא מותר כדאמרן . יהא ציפוי מותר להכי איצטריד . הרכר להוציא את הוטרד נוגח למה הוצרך להוציא רובע.